

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za označila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V zmislu §. 17. društvenih pravil sklicuje se

OBČNI ZBOR

delniškega društva

„Národne Tiskarne“

na dan 23. aprila 1893. leta

ob 11. uri dopoludne

v prostorih „Národne Tiskarne“.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca „Národne Tiskarne“ za l. 1892.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Dopolnilne volitve.
6. Posamezni nasveti.

OPOMNJA: §. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svoje delnice vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Upravni odbor „Národne Tiskarne“.

Petindvajsetletnica „Slov. Naroda“.

Po sklepu sobotne slavnostne številke prejeli smo še sledeče brzozjavne pozdrave:

Cetinje 1. aprila. Čestitamo na dvadesetpetogodišnji jubileum želeči, da i u buduće kao do sada napredujete i uspijevate za dobro i napredak narodni! — Uredništvo „Glasa Crnogorca“.

Črnomelj 1. aprila. Čast in slava o 25 letnici! Stoj, bori se neustrašeno i v bodoče za slobodo i pravice milega naroda! — 18letni sotrudnik Šetina.

Dunaj 4. aprila. Na Zidanju (Mauer) zbrani slovenski akademiki pozdravljajo svoje duševno ognjišče ob petindvajsetletnici ter kličejo Naprej! — Brezognjiščarji.

Gorica 1. aprila. Neustrašljivemu boritelju za slovensko pravo in slovensko-hrvatsko solidarnost kličem k današnji slavnosti gromoviti Živio! želeč, da bodemo sedaj po 25 letih zjedinjeni z našimi brati Hrvati! — Ivan Kušar, urednik „Rinnovamenta“.

Gradec 1. aprila. Vrlom borioću za slovenska prava i dičnom zagovaratelju slovensko-hrvatske sloge naš gromki Živio! — Hrvatska akad. mladež.

Jaska 1. aprila. Danas se pridružujemo duhom slavi tvog četvrtstoljeća; proslavio petdesetgodišnjicu u podpunoj sreći, slobodi, neodvisnosti jednokrvne braće Hrvata i Slovenaca. Živila braća Slovenci! Živio „Slovenski Narod“! — Vjekoslava, Fran i Josip Horvat.

Karlovac 1. aprila. Srčno čestita in kliče: Naprej! — Profesor Vamberger.

Kranj 3. aprila. Slava „Slovenskemu Narodu“, vztrajnemu buditelju rodoljubja, pogumnemu in odločnemu bojevniku za čast in blagor, svobodo in napredok milega naroda slovenskega! — Naprednjaki iz Kranja.

Kranj 4. aprila. Neustrašnemu prvoboritelju za duševno prosveto in gmotni napredok slovenskega naroda iskreno čestitamo! — Kokalj, Omersa, Prevec, velikošolci.

Krapina 1. aprila. Neka dobri Bog neustrašivoga zatočnika narodnih prava i plemenitoga raz-

sadnika bratske ljubavi i sloge ovjenča vjencem pobjede! — Sartori, Vojska, Barbot, Stauduar, Cerovec, Kropek, Radić.

Mozirje 1. aprila. K vašemu 25letnemu pogumnemu in rodoljubnemu delovanju vam zakličemo Na mnogaja leta! — „Savinjski Sokol“ in „Čitalnica“ v Mozirji.

Pulj 1. aprila. Starijemu bratu prigodom 25 godišnjice njegova ustrajnog rada kliče Slava! želeči, da sieme posijano urodi obilnim plodom i da što prije narod hrvatsko-slovenski bude slavio ujedno sa ostalom jednokrvnom braćom svoje uskršauće. — „Diritto Croato.“

Strass 1. aprila. Čestitamo k petindvajsetletnici obstanka prvega slovenskega dnevnika z željo, da še nadalje ostane na jednaki podlagi, delujoč neomahljivo za probudo, povzdigo in napredok slovenskega naroda! — Traven, Vidmar, Globočnik.

Toplice-Zagorje 1. aprila. K petindvajsetletnici krepki „Živio“! Delaj vstrajno do petdesetletnice za naroda korist in njega lepšo in boljše bodočnost! — „Zagorski Sokol“, „Bralno društvo“ in „Podružnica Sv. Cirila in Metoda.“

Zagreb 1. aprila. Glasilu, koje najbolje zastupa slovenačke interese i brani slovenački narod proti bujici niemstva te pozornim okom prati hrvatske odnošaje, k 25 godišnjem jubileju čestita od srca — Hrvatska sveučilištna omladina.

Zagreb 1. aprila. Vaš požrtvovni, neumorni otačbenički rad, koji živo odjekuje u našoj borbi za slobodu i nezavisnost hrvatskoga naroda, pratimo neugasivom željom, da se čim prije oživotvore vaše svete, kulturnom napredku i blagostanju naroda posvećene težaje. — Dr. Josip Frank.

Zagreb 1. aprila. Diveći se vašemu odvažnomu otačbeničkomu radu, i u čvrstoj nadi, da će se doskora ostvariti svete vaše i naše istovjetne težaje, prigodom dvadesetpetgodišnjice svesrdno čestitam. Naprej k zajedničkoj budućnosti! — Evgenij Kumičić.

Zagreb 1. aprila. Hrabrome poborniku slovenskih pravica, zatočniku bratske slovensko-hrvatske solidarnosti i zajedničke budućnosti, predstraži proti niemstvu — glasilu, koje je kao živa povjest slovenskoga pokreta, slovenskih borba i pobjeda, iskreno čestita sudrug i subrat — „Obzor“.

Zagreb 1. aprila. Starijemu svomu drugu u požrtvovnoj borbi za prava naroda iskreno čestita na dvadesetpetgodišnjici — uredništvo „Hrvatske“.

Zagreb 1. aprila. Požrtvovna, uztrajna borba za život i sreću naroda mora se okruniti uspjesi. Napred istim putem poborniče naroda slovenskoga i zagovaratelju slovenske i hrvatske sloge! — Uredništvo „Prosvjete“.

Zagreb 1. aprila. Viestniku prave prosvjete, neustrašivomu borioću za sveta prava bratskoga nam naroda slovenskoga, srdačno čestita na riedkoj slavi — uredništvo „Vienca“.

Zagreb 1. aprila. Naprej Slovenci, samo naprej! — Uredništvo „Trna“.

Zagreb 1. aprila. Dičnom poborniku za slovenska prava, nosioću bratske sloge Slovenaca i Hrvata kliče k dvadesetpetgodišnjici gromki Živio! Naprej zastava Slave! — Dr. Stjepan pl. Miletić.

Zagreb 1. aprila. Poborniku slovenskih pravica čestitaju — pjevači „Merkura“.

Zagreb 1. aprila. Po tebi, slovenska sestrica-sirotica upoznala si brata Hrvata s kojim jednu bol

da boluje, jednu tugu da tuguje dok obojici radost slobode i jedinstva ne svane. — Dril Ružić.

Žalec 1. aprila. Povodom petindvajsetletnice vašega lista, kateri je vedno neumorno in neustrašljivo deloval le za napredok našega naroda, srčno čestitamo, želeč, da bi tudi v bodoče v tem duhu deloval. — Hudovernik, Roblek.

„Hrvatska“, glasilo stranke prava, piše v svoji sobotni številki: Jutri je ravno 25 let, kar je v Mariboru na južnem Štajerskem začelo izhajati slovensko glasilo, da brani interese Slovencev, da jih brani tujega navala, da jih krepi v narodnem duhu in v narodni zavesti, da jih kliče pod zastavo narodne borbe. To glasilo „Slovenski Narod“ vrši že celih 25 let sveto svojo misijo in uzdržuje budno zavest, neti žarko rodoljubje in zagovarja bratsko sporazumljenje z najbližjimi brati Hrvati. Petindvajset let ni ravno trajen čas, ali za hrvatsko in slovensko žurnalistiko, ki se je začela šele razvijati, je 25 let jako mnogo. Mnogo je že zategadelj, ker čestitemu novinstvu, ki je zavzeto za stvar in blagostanje naroda, pri nas ne cvetó rože. Kajti kakim mahinacijam in preganjanjem je izpostavljeno naše časnikarstvo v tej in oni polovici monarhije, kako mrzko gledajo na vsak naš napor za osiguranje naše bodočnosti, kako se jezijo nasprotniki naše svobode, ko vidijo, da nimamo prav nobene volje, da bi se dali od njih pogoltniti. Koliko je treba borbe, moške krepkosti in značaja, da se človek učvrsti v svoji veri, katera se napada od vseh stranij cinično in brezozirno! Koliko muk trpi narod, ko gleda mahinacije mogočnejših, s silo oboroženih nasprotnikov, ki ne štedijo sredstev, da v čist, nepokvarjen narod vržejo seme razpora in sovraštva, da ga s sladkimi obljubami in danajskimi darovi potisnejo raz pravo stališča. Zares pretežavna borba, tem težavnejša, ker jo je voditi s sovražnikom, ki je rektificirano svojo prekanjenost uvežbal v kulturnih pridobitvah, napil se vsake modrosti in hinavščine, s katero misli prekaniti zaostalega slabejega protivnika, ki se je stoprav pred kratkim začel zavedati, da ima pravico živeti svojim posebnim narodnim in kulturnim življenjem. Mi vsi tu na jugu, bodisi v tej ali oni polovici monarhije, dobro umemo, kaj se to pravi, boriti se za narodne svetinje, za jezik in narodnost svojo, za politiško svobodo in obstanek. Isto borbo uzdržuje častno že skozi četrtstoletja naš drug „Slov. Narod“. Imel je tudi on težkih dnij. Ti težki dnevi niso nehali tudi sedaj ne in ne bodo nehali tudi v prihodnje. Ali okolščina, da je „Slovenski Narod“ kljuboval celih petindvajset let vsem nezgodam, da si je vedel ohraniti poštenje in čast mej ostalimi slovenskimi drugovi, jamči nam, da bode to glasilo korakalo tudi v naprej pravim potem bratovskega sporazumljenja. Skozi to četrtstoletje je zagovarjal „Slovenski Narod“ vselej bratovsko sporazumljenje s Hrvati, a šele pred nekoliko dnij potrdil znova, da budnim okom spremlja vsak dogodek okolo nas, da se raduje naši sreči in da deli tugo našo.

Zjedinjenje opozicije pretreslo je srca slovenskih bratov z ugodnimi čustvi in odzvali so se radostnim odzivom na ta velevažen dogodek. Tu se je pokazalo, da bratska kri ni voda, da Hrvat sme računati na Slovence ne le v dnevih radosti, temveč tudi v dnevih skušnjave. V tem ima „Slov. Narod“ ne malo zaslug, zato nas iskreno veseli, da moremo tem potem našemu tovarišu v borbi srčno čestitati na petindvajsetletnici srečnega napredka in nepretrganega razvitka.

V prvem letu, kakor že omenjeno, začel je izhajati „Slov. Narod“ v Mariboru, kjer ga je ure-

jeval kot prvi urednik blagopokojni in zaslužni publicist in pisatelj Anton Tomšič. — Tega je nasledoval ženijalni slovenski romanopisec Josip Jurčič, katerega je nemila osoda takisto prezgodaj ugrabila slovenskim našim bratom. Leta 1872 preselil se je v Ljubljano, kjer se je imel boriti z velikimi in težkimi neprilicami, ki so vendar srečno premagane. Iz Ljubljane, kjer si je učvrstil položaj, širil se je po slovenskih pokrajinah, pa je do danes uzdržal svoj lepi položaj. Naše iskrene simpatije spremljajo v borbi tega glasila naše najbližje brate tudi v prihodnje. Nikoli ne moremo pozabiti, da smo jedno in da ni sile, ki bi nas mogla trajno oltujiti.

Pošiljajoč iskrene naše čestitke tovarišu, ki jutri praznuje četrtoletje svojega obstanka, želimo mu iz vsega srca, da bi učakal v trajnem napredku, v popolni sreči Hrvatov in Slovencev petdesetletnico. Petdesetletnico pod vskupnim krovom stavbe svobode, neodvisnosti ter narodne celokupnosti, poslopja, ki je gradimo vskupno in ki je moramo dovršiti z združenimi močmi. Živili bratje Slovenci! Živilo njihovo glasilo „Slovenski Narod“!

Preverjeni smo, da se bodo našim iskrenim čestitkam pridružili pri lepi ti priliki tudi drugi hrvatski rodoljubi in se spominjali dragega našega tovariša „Slovenskega Naroda“, onega čestitega glasila, ki iz bele Ljubljane pozivlja brate na slogo in bratovsko ljubezen.

Slava „Slovenskemu Narodu“!

* * *

Ponosni smo na vsa ta laskava priznanja našega delovanja; ona so nam dokaz, da hodimo pravo pot in jačila nas bodo, da bomo tem pogumneje nadaljevali težavni boj za narodno prosveto. Najiskreneje nas pa veselje toli mnogobrojni in navdušeni pozdravi iz najodličnejših krogov hrvatske inteligencije. Ti pozdravi svedočijo, kako globoko je že prodrla v Hrvate ideja hrvatsko-slovenske vzajemnosti, ona ideja, katera je bila in bo tudi našemu listu vaidar svetla zvezda-voditeljica; ti pozdravi so pa tudi vesel dokaz, da si je hrvatski narod ohranil trezno in pravilno sodbo v očigled našem nesrečnemu domačemu razdoru in da ve, v katerem taboru se vlada staro, neskajjeno slovensko rodoljublje. Naj bi se skoro uresničile naše skupne želje, naj bi nam skoro napolnila zora skupne narodne sreče. Na to deloval bo po skromnih svojih močeh slej ko prej tudi „Slovenski Narod“, v tem smislu budil bo tudi vnaprej narodno zavest, v tej nadeji kliče danes, zahvaljujé se na vseh izrazih soglasja in simpatije: Bog in narod hrvatsko-slovenski!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. aprila.

Reforma v vojski.

Kakor že nekaj let, tako misli vojno ministerstvo tudi 1894. l. pomnožiti vsako pehotno kompanijo za 9 mož. Letos je to pomnoženje prouzročilo 553.490 gld. rednih in 420.000 gld. izrednih stroškov. Vrh tega namerava vojno ministerstvo pomnožiti topničarstvo ter bo zahtevalo večjo svoto za popravilo barak, v katerih stanujejo vojaki na Galiskem. Kakor se čuje, hoče vojna uprava tudi deželno brambo korenito reorganizovati in to po vzgledu ogerskih honvedov. Prvo je, da se bo podaljšalo prezenčno službovanje pri domobranstvu na dve leti, kar bi prouzročilo na leto 18 do 20 milijonov gold. več stroškov, kakor sedaj. V tolažbo davkoplatevalcem se sicer obeča, da se bo ta reforma upeljala le polagoma, a to ni nikaka tolažba. Davki so že taki, da jih nihče več ne zmaguje, zato pa beže ljudje v Ameriko.

Nova stranka na Hrvatskem.

Hrvatska vlada, na čelu jej ban Khuen-Héderváry, dela vse, kar bi moglo količkaj škodovati narodu hrvatskemu. Najprej je zanetila razpor mej Srbi in Hrvatmi. Srbi so v Hrvatski gosti, priselniki, in vendar niso samo nevaležni proti Hrvatom, ampak tudi najkrepkejši podporniki madjaronske stranke. Isto tako kukavno ravna v Dalmaciji in v Trstu. Zjedinjenje hrvatske opozicije dela Madjaronom mnogo skrbi in da bi tega zjedinjenja uspehe kolikor toliko paralizirali, snujejo s pomočjo vlade novo stranko — nemško. V Hrvatski in Slavoniji stanejo okoli 100.000 Nemcev; raztreseni so po raznih krajih, a središče jim je Osek, kjer jih živi do deset tisoč. Ogerski Švabi se vedno selijo v Slavonijo in tako narašča ta element po številu tako, da bi mogel sčasoma postati nevaren slovenskemu karakterju trojedne kraljevine. Hrvatski rodoljubi morajo sedaj že vsjo pozornost obrniti na te nemške aspiracije in je zadržati koj v početku.

Slavonija je že itak dovolj nesrečna. Tam bivajo poleg „Srbov“ tudi že naseljeni Madjari in Švabi in ti občujejo mej soboj — nemški, Osek pa je po vnanjosti skoro nemško mesto. Ako se bodo Hrvati resno in energično ustavili nemškemu gibanju, ga morda še ugonobijo, a odlašati tega ni smeti.

Avstrija in Vatikan.

Nadvojvoda Rainer zastopal bo našega cesarja pri srebrni poroki italijanske kraljevske dvojice. Vatikanski krogi so za trdno upali, da pride zastopnik cesarja Franca Jožefa poklonit se svetemu očetu. Znano je, da ti krogi ne vidijo radi, ako obiskujejo člani zlasti katoliških vladajočih rodbin italijanski dvor in sploh Rim, ker se jim to zdi kakor nekako priznanje sedanjih razmer. Čim se je čulo za prihod nadvojvode Rainerja, jehi so vatikanski diplomati plesti neko spletko. „Fremdenblatt“ je to sicer razglasil kot neresnico, a je vendar čista resnica, kar potrjujejo sedaj vatikanski listi, ki dolže nuncijske Galimbertija, da ni mogel preprečiti prihoda nadvojvode Rainerja in mu očitajo, da tira politiko prijazno trozevi, a francoski listi zahtevajo kar naravnost, naj se Galimberti odstrani.

Vnanje države.

Razmere v Srbiji.

Liberalna stranka manipulirala je pri zadnjih volitvah uprav orijentalško-samovoljno; kar se sedaj čuje o podrobnostih tega počenja, presega vse meje. Dognano je, da so radikalci dobili pri prvi volitvi 71 glasov in bi torej imeli večino v skupščini, da ni vlada brez vsega uzroka razveljavila sedem mandatov, za katere pa sedaj neče razpisati novih volitev. Sedaj so razmere take, da ni liberalci niti radikalci ne vedo, kaj je storiti. „Novos Vremja“ javlja, da austro-ogerski poslanik v Belemgradu baron Thömmel regentom prigovarja, naj razpuste ravnokar voljeno skupščino in naj razpišejo nove volitve, da bi dobila liberalna stranka večino ter mogla „pregledati“ ustavo in „odstraniti škodljive in nevarne določbe.“ Ruski poslanik Persiani se trudi, da bi liberalci ponudili radikalcem pošten in za radikalce časten mir, da bi naprednjakom Garašaninove vrste ne bilo možno postati „jezičkom na tehtnici.“ — Karakteristična za srbske razmere je vladna naredba, da morajo redarji vsakoga prijeti in zapreti, kdor trdi javno, da so pri volitvah liberalci propadli.

Bolgarske novosti.

O Bolgarski se že davno ni tako malo pisalo, kakor zadnji čas, a vendar se kaže, da stopi bolgarsko vprašanje v kratkem zopet v prvo vrsto, ako se višjim činiteljem kakor sta Stambulov in Koburžan ne bo zljubilo, opustiti rešitev tega vprašanja še za nekaj časa. Stambulov skuša že celo vrsto let, da bi razdražil Rusko in jo izvalil iz prstovoljne reserve. Pisal je o Rusiji tako sramotilno, kakor še nihče, plačeval inozemske liste, da so grdili Rusijo, falsificiral diplomatske listine, da bi Rusijo kompromitiral pred celo Evropo in dal ugonobiti svoje rojake, simpatizujoče z Rusijo, ali je primoral k emigraciji. Sedaj se je lotil pravoslavne vere in hoče premeniti ustavo. Volitve za veliko narodno sobranje, katero ima odobriti premembo ustave, so končane. Policijski prefekti in policijski načelniki so pri volitvah zmagali, kajti masa naroda se volitev ni udeležila. Prefekti so razdelili glasovnice in legitimacije svojim kreaturam in te so volile same prvirčence Stambulova. Parlamentarne opozicije zoper premembo ustave torej ne bo. Stambulov sam čuti, da je bolgarski parlament patvor in da mora narod hoditi po svoji posebni poti, zato hoče ugnati tiste kroge, katerih se najbolj boji ker imajo največ upliva na narod, — pravoslavno duhovništvo. Obsodba Klimenta ima biti to sredstvo. Stambulov more s pomočjo svojih Jakobsohnov dokazati vse, kar hoče in lahko bi bilo, spraviti tudi Klimenta na vešala — da se upa, a strah ga je opozicije pravoslavne duhovščine in zato se dogovarja z eksarhom, da bi se z njegovim privoljenjem znebil Klimenta. — Bolgarski opoziciji nedostaje v prvi vrsti moralne podpore od zunaj, kakeršno ima Stambulov v izobilju in nedostaje jej voditeljev. Ves narod bi se dvignil zoper Stambulova, da ima voditeljev, a Stambulov je dal vse za to sposobne može pobesiti in postreliti, Evropa je to odobraval — Rusija pa je molčala in šele zadnji čas izpregovorila resno besedo. V Bolgarski si šepetajo pravoslavni rodoljubi na uho, da je car Aleksander pred kratkim rekel: naj Bolgari delajo kar hočejo, a vere pravoslavne se ne smejo dotakniti, ker sem jaz nje varovatelj.

Francoska kriza.

Vsi poučeni krogi so složni v tem, da bo sedanja ministerska kriza dolga in da jo bo le težko rešiti. V soboto naročil je Carnot poslancu Mélineu, naj sestavi novo ministerstvo, in sicer kolikor moči iz samih novih močij, katere niso še bile na krmilu in katerih ni omadeževalo blato panamske afére. Méline je oče sedanjemu carinskemu sistemu francoskemu, sicer pa jako ugleden in v parlamentu upliven mož. Ako se mu posreči, sestaviti ministerstvo, katero bo sposobno voditi prihodnje volitve, potem bo Carnot takoj razpustil parlament, ker je to sedaj jedino sredstvo, znebiti se vseh tistih šumnih poštenjakov, ki še sedaj posedevajo v zbornici. Méline prevzame v novem ministerstvu predsedstvo in trgovino, Dupuy notranje, Develle vnanje reči,

Trarieux pravosodje, general Loizillon vojsko, admiral Rieunier mornarstvo, Poincaré finance in Spuller šolstvo.

Domače stvari.

— (Procesije ustajenja) vršile so se zadnjo soboto ob ogromni udeležbi občinstva. Pri stolni cerkvi je namestu obolelega škofa vodil spreved stolni prošt dr. Klofutar, a udeležili so se ga dvorni svetnik gosp. baron Hein z mnogimi državnimi uradniki; dež. glavar g. Dežela z deželnimi odborniki, gg. ces. svet. Muraiikom, dr. Vošnjakom in dr. Papežem; dež. sodišča predsednik gosp. Kočevar s svetniki dež. sodišča; drž. pravnik g. Pajk z namestniki drž. pravništva; župan g. Grasselli z mestnimi odborniki in magistratnimi uradniki in kuptijske in obrtne zbornice predsednik gosp. Perdan. Spreved je, kakor pri vseh drugih procesijah, spremljeval oddelek godbe domačega pešpolka. Red je bil uzoren.

— (Velikonočni prazniki) so bili sicer solnčnati, a radi burje nič kaj prijazni. Vzlic temu hiteli so Ljubljancani kar trumoma iz mesta na Gorenjsko in v okolico Ljubljansko, sploh v navadne izletne kraje. Največ občinstva pozdravila je včeraj naša ljuba Gospa na Šmarni Gori, nič manj pa tudi Sv. Jošt. Mesto je bilo precej prazno; le na praznika došli tuji so oživljali Tivolska šetališča, Švicarijo in Rožnik.

— (Slovensko gledališče.) Sinoči se je na korist penzijskemu in podpornemu zakladu predstavljaj znani igrokaz „Materin blagoslov“. Predstava ni bila tako dobra, kakor prejšnje, ker se ni igralo animirano in z veseljem. Pohvalno je omeniti v prvi vrsti gospo Borštnikovo in gospo. Nigrinovo, potem gg. Borštnika, Verovškega in Danila ter gg. Danilovo in Slavčevo. Gledališče je bilo le srednje dobro obiskano.

— (Stagione češke opere.) Na mogostranska vprašanja javljamo, da se pogajanja zaradi češke operne stagione v Ljubljani v istini vršé, da pa še niso dognana in da vsled tega tudi časa prihoda čeških umetnikov še ni moči natančno določiti. Vsekako nadejati se nam je v kratkem izrednega umetniškega užitka.

— (Zavod za gluhoneme in slepce v Ljubljani.) Dne 28. p. m. zborovala je v Ljubljani enketa za ustanovitev zavoda za gluhoneme in slepce. Poleg zastopnikov deželne vlade, mesta in deželnega šolskega sveta bili so navzoči tudi vodje sličnih zavodov v Gradci, v Brnu in v Gorici. V principu se je sklenilo, da je oba zavoda združiti, vendar pa naj bi imela ločeno vodstvo. Priporočalo se je, da naj bi se poverilo vodstvo duhovnim rokam. Zavod preračunjen bo za kakih 80 gluhonemih in kakih 20 slepih otrok ter bo zgradba stala meroma 150.000 gld. Ker znaša ustanovski fond že 450.000 gld., bo še dovolj preostalo za vzdrževanje zavoda, tako da deželi ne bodo parasli previsoki stroški. Za stavbo je bajé že določen primeren prostor v Ljubljani. — Značilno je, da se našemu listu nasproti tako važne razprave dosledno in trdovratno zamolče in da jih moramo vsled tega pobirati sto-prav iz vnanjih listov.

— (Peti društveni večer „Slovenskega učiteljskega društva“) bode jutri, dne 5. t. m., v klubovi sobi hotela „pri Slonu“. Na dnevnem redu je razven „pedagogiškega razgleda“ tudi predavanje g. Janka Likarja „o človeku“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabljeni so vsi društveniki in prijatelji društva.

— (Umrl) je danes v Ljubljani znani lastnik anončne pisarne in odgovorni urednik „Wochenblatta“ Fr. Müller.

— (Domači pešpolk baron Kuhn št. 17) premeščen bo v kratkem v Celovec, Celovski polk pride v Gradec, v Ljubljano pa pešpolk št. 27 ali pa pešpolk št. 97.

— (Promenadni koncert.) Velikonočni ponedeljek je bil v „Zvezdi“ prvi letošnji promenadni koncert. Sviral je dobro izvežban oddelek godbe domačega pešpolka pod spretnim vodstvom kapelnika gosp. Nemrave. Občinstva, deloma v jako elegantnih, najmodernejših toiletah, je bilo vse polno. Mej vsemi točkami, katere so se svirale, je bil občinstvu najbolj všeč intermezzo iz opere „Cavalleria rusticana“, znan že iz gledališča.

— (Gledé zadnjega občnega zbora gremija kranjskih lekarjev) prihaja nam pritožba, da ni bil pravilno sklican ter da so dobili

lekarji po deželi dotična obvestila prekašno. Vsed tega udeležili so se zborovanja baje samo — trije ljubljanski lekarji. — G. Piccoli, ki na tem zboru ni bil navzoč, a je bil navzlic temu izvoljen blagajnikom, naprosil nas je objaviti, da on volitve ne sprejme in da je to naznanil gremiju že pred zborom.

— (Romarski vlak v Rim.) Naprošeni smo objaviti, da je v Rimu oskrbljeno zadostno število stanovanj, dotične nakaznice se bodo izdavale v vlaku tje grede. Avdijenca pri sv. Očetu bo za naše romarje 15. aprila. Romarji, ki želijo bolj zase potovati, naj se po 6 do 8 oseb v III. razredu, 4 do 6 v II. in 2 do 4 v I. razredu skupaj naznané podjetniku vlaka g. Pavlhanu, da jim posamezne kupeje oskrbi, ker s tem utegne marsikomu ustrezno biti. Knjižice „kazipot in tolmač“ se bodo šele tje grede v vlaku izdavale, ker vsled važnih ovir preje gotove biti ne morejo. Laški denar zamenjaval se bo tje grede tudi v vlaku. Novice, ki se trosijo o nevarnosti potovanja po Italiji, so neosnovaue.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca marca vložilo je v mestno hranilnico 496 strank 198.626 gld. 03 kr., vzdignilo pa 326 strank 150.948 gld. 15 kr. — V preteklem prvem četrtletju dovolilo se je 270 prosilcem posojila v skupnem znesku 198.816 gld.

— (Dolenjska železnica.) Delovanje na Dolenjski progi je zadnje tedne prav izdatno napredovalo. Prerov blizu Škofelje bode za 14 dnij, kakor sodijo strokovnjaki, popolnoma gotov in ker bodo prav v kratkem položeni tudi relsi čez Lavrico do Škofelje in še dalje, zvižgal bo kmalu hlapon v teh krajih. Tudi železniška poslopja se že opravljajo zunaj in znotraj in če ne pride kaj posebnega vmes, se bo dolenjskih železnic kočevska proga izročila prometu na cesarjev rojstni dan dne 18. avgusta t. l.

— (Važna naredba.) C. kr. trgovinsko ministerstvo je v sporazumljeni z c. kr. finančnim ministerstvom glasom naredbe z dne 15. marca 1893 št. 14.283, odredilo, da se smejo dozdanji vožni listi rabiti še do konca junija t. l. Do tega časa se morejo vožni listi s koleki, ki so se do 31. decembra 1892 za notranji promet rabili, in sicer ne le za pošiljatve do avstrijskih postaj rabiti, temveč vsled sporazumljenja z g. kr. ogerskim trgovinskim ministrom kakor dozdanji tudi za pošiljatve do ogerskih postaj. Zatorej se pošiljatve z dozdanjimi vožnimi listi z Ogerskega do avstrijskih postaj ne smejo odklanjati.

— (Gorenjsko okrožje slovenskega ferijalnega društva) „Sava“ priredi v soboto dne 8. malega travna ob 5. uri popoldne svoj drugi društveni shod v prostorih Kranjske čitalnice s sledečim vspremem: a) poročilo upravnikovo; b) razgovor o društvenem delovanju v velikih počitnicah; c) slučajnosti; d) prosta zabava. — Upravištvu vabi najuljudneje seobno gg. starešine in prijatelje našemu društvu k obilni udeležbi.

— (Delavske hiše v Kočevji) Dunajsko osrednje vodstvo Trboveljske premogokopne družbe naročilo je pri Ljubljanskem stavbinskem mojstru g. Viljemu Treotu zgradbo 14 delavskih hiš v Kočevji. Vsaka taka hiša bode imela prostora za 4 rodbine. Hiše morajo biti popolnoma izgotovljene do konca meseca avgusta t. l.

— (Pomladanski koncert) priredi Dolenjsko pevsko društvo članom narodnih društev v soboto dne 8. aprila 1893, v prostorih „Narodnega doma“ v Novem Mestu. Vspored pod vodstvom gosp. pevovodje Ign. Hladnik a. 1. Hr. Volarič: „Pogovor z domom“. Mešan zbor. 2. Fr. Abt: „Prva pesen“, Sopran-solo. poje gospica Ida Vidic. 3. A. Hellmann: „Pozdrav pomladi“. Valček za ženski zbor. 4. K. Bendl: „Zitno polje“. Dvospev za sopran in alt, poje gospici Ida Vidic in Karolina Bučar. 5. A. Nedved: „Venec slovenskih pesni“. Moški zbor. Točko 2., 3., 4. in 5. spremlja na glasovirju gospod Ignacij Hladnik. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— (Konjiška posojilnica) dovolila je iz čistega dobička v preteklem poslovnem letu za razne narodne dobrotelne zavode in šole podpore v skupnem znesku 157 gld.

— (Odličen nov slovenski pisatelj.) Prijatelj našega lista nam piše iz Gorice: Iz prav gotovega vira imam, da pripravlja velečestiti g. baron A. Winkler, dež. predsednik v. p., obširno slovensko knjigo politično-finančne stroke. Goričani smo ponosni, da imamo zopet v svoji sredi moža, ki tudi na najvišjem klinu urad-

niške lestvice ni zatajil svojega naroda in svojega slovenskega imena. Mi ga poznamo kot prvega predsednika Goriške čitalnice, ki je slovela in imponovala nasproti stranki kot sijajna ustanovitev, kot narodni biser, kot straža na meji. Vsi njegovi tedanji pojavi so dihali goreče domoljubje. Kot ud. odbora je z blagim predsednikom grofom Pacetom dosegel, da se je uvelo strogo slovensko dopisovanje, dočim smo sedaj v tem pogledu po nepotrebnem zopet nazadovali. Gosp. baron Winkler pa ni le spreten jurist, politik in finančnik, temveč tudi temeljit poznavatelj našega jezika, osobito v onih strokah in tako menda ne porečemo preveč, ako pričakujemo od njega prav lepo, zrelo in izvrstno delo.

— (Porotne obravnave v Gorici) se prično daé 17. aprila. Mej drugim pride na vrsto znana Podgorska afera, dalje tri tiskovne pravde: prof. Babsch proti „Soči“, tolminski zdravnik dr. Braun proti „Rinnovamentu“ in dr. Pontoni proti dr. Pittamitzu. Mej porotniki so samo trije Slovenci, velika večina pa Italijani. Jako čudno je res, da sede na častnih sedežih ljudskih sodnikov v deželi, kjer je komaj tretjina prebivalstva italijanska, vedno le Italijani, a vzlic raznim, opetovanim opominom se pravosodni minister nič ne zmeni za to — prikazen.

— (Omnibusi v Gorici.) Velikonočno nedeljo začeli so voziti v Gorici trije novi veliki omnibusi. Prostora je v vsakem za 36 oseb, vozili bodo po leti od 1/26. zjutraj do večera in, če se pokaže potreba celo do polnoči. Plačevalo se bode po 4 in po 6 kr. za osobo. Po leti bodo pa baje vozili tudi po dvakrat na teden iz Gorice preko Ogleja v Gradež, kjer so morske kopeli.

— (Vesela vest.) „Edinost“ poroča, da je bil kapitularni vikarjem kapitlja v Krku vsled smrti škofa Feretiča izbran od kapitlja dični istrski rodoljub, deželni poslanec in kanonik g. dr. Fran Volarič.

— (Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so došli ti-le darovi: Gosp. dr. Josip Stare, c. kr. finančne prokurature pristav v Ljubljani 50 gld.; Slavna posojilnica v Črnomlju 5 gld.; g. dr. Fr. Celestin, vseuč. prof. v Zagrebu 5 gld.; grof Alfred Coroini, državni poslanec 10 gld.; pl. A. Globočnik, drž. posl. 5 gld.; kan. Karol Klun, drž. posl. 5 gld.; g. Vilj. Pfeifer, drž. posl. 5 gld.; vč. g. dr. A. Gregorčič, drž. posl. 5 gld.; g. Povše, drž. posl. 5 gld.; g. Robič, drž. posl. 5 gld.; vč. g. dr. L. Gregorec, drž. posl. 5 gld.; Slov. posojilnica v Mariboru 50 gld.; g. Pavel Simon, knjigovodja v Mariboru 1 gld.; g. dr. Luka Senjak, vojaški duhovnik 1 gld.; g. G. Jožef Rapoc, posestnik v Mariboru 1 gld.; g. dr. J. Bežjak, c. kr. profesor v Mariboru 1 gld.; g. Ivan Pele, potovalni učitelj v Mariboru 1 gld.; g. Ausenek, privatni uradnik v Mariboru 50 kr.; g. dr. J. Nerat, nadučitelj v Mariboru 1 gld.; g. dr. Terč, zdravnik v Mariboru 3 gld.; g. Ivan Supan, posestnik v Mariboru 1 gld.; g. dr. Dominikuš, odvetnik v Mariboru 5 gld.; g. Franc O. Holasek, trgovec v Mariboru 1 gld.; g. Goričnik, c. kr. finančni svetovalec v Mariboru 1 gld.; g. Alojzij Rakovec, južne železnice uradnik v Mariboru 1 gld.; g. Jožef Perko, železniški uradnik v Mariboru 1 gld.; g. dr. Jožef Pajek, profesor v Mariboru 3 gld.; g. Ivan Koprivnik, profesor v Mariboru 1 gld.; g. S. Fontana, trgovec v Mariboru 1 gld.; g. H. Schreiner, ravnatelj v Mariboru 3 gld.; g. dr. R. Pipuš, koncipijent v Mariboru 1 gld.; g. Janko Košan, profesor v Mariboru 1 gld.; č. g. Al. Zver, duhovnik v Mariboru 1 gld.; g. V. Kö-nig, lekarničar v Mariboru 2 gld.; g. Makso Moric, trgovec v Mariboru 1 gld.; g. dr. Radej, notar v Mariboru 1 gld.; g. B. Jentl, prokurist v Mariboru 2 gld.; g. Fr. Kočevar, trgovec v Mariboru 2 gld.; g. France Dolenc, trgovec v Mariboru 2 gld. Odbor se presrečno in spoštljivo zahvaljuje vsem dobrotnikom za blagodušne darove, posebno pa g. dr. Josipu Staretu, finančne prokurature pristavu in slovenski posojilnici Mariborski za njih visoka prispevka (50 gld.), kakor tudi g. Vilj. Pfeiferju, državnemu poslancu, kateri je izvolil darove nabirati. Bog plati!

— (V proslavo zjedinenja hrvaške opozicije) priredé Varaždinski rodoljubni meščani prihodnjo nedeljo dne 9. t. m. velikansk komers, za kateri se delajo posebne priprave.

— (Nove stolice na Zagrebškem vseučilišču.) Na novo osnovala so se štiri stolice na Fran Josipovem vseučilišču v Zagrebu, namreč za

nemški in za madjarski jezik in dotična slovstva, dalje druga stolica za splošno zgodovino na modroslovni fakulteti in stolica za upravno pravo na pravoslovni fakulteti. Nastavili se bodo redni ali izredni profesorji, kakor bodo nanesle okolščine.

— (Hrvatska gimnazija na Reki.) Zagrebški listi poročajo, da je hrvaški gimnaziji na Reki — odzvonilo. Kam se bo umaknila vsled pritiska madjaronske „kulture“, to še ni dognano, ker se poleg Sušaka tudi mesti Senj in Ogulin potegujeta zanj. — Kakor znano, stavili so hrvaški rodoljubi na Reki vladi jako požrtvovalno ponudbo v svrhu ohranitve hrvaške gimnazije, a madjarska brezobzirnost, ki ima tudi pri Zagrebški vladi prvo besedo, je zmagala. — V saboru nadejati se je o tej stvari zanimive debate.

Razne vesti.

* (Gornjeogersko madjarsko kulturno društvo) hoče za slovaške pokrajine osnovati dve madjarski gledališki družbi, ki bi pospeševale madjarizacijo mej Slovaki. Slovaških otrok baje ne bodo več vlačili v madjarski Alföld, ker je več nego polovica otrok pobegnila zopet domu, kakor prizna sam „Pesti Naplo“. Pač pa hoče društvo pomnožiti število zavodov, v katere se oddajajo majhni otroci. Za učitelje, ki v pouku madjarsčine dosežajo najboljšo uspehe na ljudskih šolah, določile so se nagrade po 50 goldinarjev.

* (Kaj je vse na Madjarskem mogoče.) Župan v Modri prepovedal je gledališko predstavo slovaških diletantov naznanjeno za dan 16. t. m. Utemeljil je prepoved s tem, da se mora ideja madjarske države in madjarskega drž. jezika povsod pospeševati. Ker bi se pa to po izključno slovaški gledališki predstavi ne samo doseglo, nego bi dalo celo povod krivemu tolmačenju in utegnulo kompromitirati „patrijotično“ mišljenje prebivalstva, se dovoljuje le proti temu, da se deklamuje kaka patrijotična madjarska pesem in da se vabila izdajo tudi v madjarskem jeziku. Proti tej nezaslišani ordonanci protestovali so prosilci prav odločno in uložili pritožbo do ministerstva.

* (Bivši minister v zaporu.) Charles Baihaut, bivši minister javnih del na Francoskem, ki je bil obsojen v pravdi na pet let ječe, nastopil je te dni svojo kazen. Dne 26. m. m. po noči odvedli so ga z orleansko železnico v kaznilnico v Etampes, kjer je zaprt v posebni celici. Drugo jutro oblekli so ga v jetniško obleko. S tem je nekdanji minister zgubil svoje ime in postal samo šte. 71, ki se nahaja nad njegovimi vrati. Sic transit gloria mundi!

* (Mejnarodna higijenična razstava v Rimu.) Ob priliki XI. mediciničnega kongresa, ki bode meseca septembra v Rimu, bode tudi mejnarodna higijenična razstava od 15. septembra do 15. oktobra. Natančneja pojasnila daje profesor L. Pogliani v ministerstvu notranjih zadev v Rimu.

* (Nov rešilni aparat,) s katerim se mogó pri požarih spuščati osebe iz gornjih nadstropij, izumel je komitatni tajnik F. pl. Bečić v Srijemu. Vukovarsko ognjegasno društvo je poskušalo ta novi stroj in našlo, da služi prav dobro svojemu namenu. Izumitelj dal je svoji iznajdbi ime „Spuštaljka — Salvator“.

* (Smrtno obsodbo izvršil je sam na sebi) v Brnski jetnišnici roparski morilec Karl Vymetal, ki je bil sredi februarja meseca obsojen na smrt. Obesil se je v ječi, ne da bi bili kaj zapazili njegovi tovariši, katerih je bilo osem v isti celici.

Književnost.

— „Ljubljanskega Zvona“ četrti zvezek prinaša v svojem pesniškem delu na prvem mestu izborno Aškerčevo arheološko legendo „Titus Marcus“ in lepo Gestrinovo „Balado o smrti“, potem Dolénjčevo pesem „Hrepenenje“ in dve Rástislavovi „Gazeli“; v pripovednem delu pa nadaljevanje Nemcigrenovega „Abadona“ in Kersnikove „Jare gospóde“. Dočim se Nemcigrenova bajka odlikuje po nenavadnem dejanju, katero zná pisatelj jako prijetno prepletati z globokimi refleksijami, pridobiva si Kersnikova povest čimdalje več prijateljev zaradi izredne plastike, s katero je risano življenje naše gospóde po kmetih. V ostalem delu je obseženo nadaljevanje razprave „Pogubni malik svetá“, kjer čislani pisatelj, prof. dr. S. Šubic, v poljudni obliki razvija teorijo, kakó bi se narodje ubranilo pogubnega vpliva denarne moči; drugi del Lahove dovtipno sestavljene razprave „O pomenu naših krajevnih imen“, lep članek prof. Štritofa o najnovejših umotvorih Ganglovih na deželnem gledališču in delih tega umetnika sploh. Wolfovemu slovarju sta odmenjena dva spisa: v prvem podaja dr. Vošnjak na podlagi aktov in stenografskih zapisnikov iz deželnega

zboru natančno zgodovino tega znamenitega dela, v drugem pa nadaljuje prof. Valjavec svojo zbirko kajkavskih in ogerskoslovenskih besed, ki niso vzprejete v slovar. V „Prinosu k slovenskemu knjištvu“, končno prof. Bežek navaja šolska izvestja od leta 1874/5 do leta 1877/8. Med književnimi poročili čitamo oceno Cilenškove knjige „Naše škodljive rastline v podobi in besedi“ (spisal — d) in poročilo o dr. Tertnikovi razpravi „O jeziku Prešernovem“, kjer pisatelj L. P. na podlagi zanimljivih vzgledov dokazuje, kakó potrebna bi že bila izdaja Prešernovih pesni s pristnim tekstom. — „Listek“ obseza na devetih straneh manjše ocene, književne novice domače in tuje i. t. d.

— „Agrar Tagblatt“ prinesel je v velikonočni prilogi jako duhovit essai o našem pesniku A. Aškercu in lep prevod Gregorčičeve pesmi „Velikonočna“.

— Slavenski jezik u liturgiji u Istri. Odgovor kritičaru na jednu interpelacijo. (Spisal dr. Fran Volarić, kanonik Krški in deželni poslanec istrski.) Preštampano iz „Naše Sloge“. Trst. Tiskara Dolenc. Naklada „Naše Sloge“. Str. 47. — Pred nekaterimi leti opazovati je bilo mej avstrijskimi Slovani močno gibanje, stremilječe za uvedbo slovanske liturgije. To gibanje se je snovalo na pravni podlagi, ker so razni papeži dovolili slovansko liturgijo narodom slovanskim, kar priznava sam Leo XIII. v znameniti svoji okrožnici „Grande munus“. Novodobni fanatični latinizatorji so se temu gibanju silovito uprli in ko se jim je še pridružil nuncij Galimberti z okrožnico do avstrijskih škofov z dné 11. maja l. 1887., so izposlovali, da je vkupni pastirski list škofov Goriške nadškofije z dne 26. novembra 1887. l. tudi izrekel se zoper slovansko liturgijo. Že tedaj in pozneje je bilo opaziti, da nekateri škofje nasprotujejo slovanski liturgiji tudi tam, kjer je od nekdanj v navadi, tako zlasti v Spletski in Poreško-Puljski škofiji. Vsled tega so isterski hrvaški poslanci interpelirali o tej stvari dné 12. marca 1892. l. in ta interpelacija je dala nekemu latinizatorju povod k raznim napadom; dotično človeče je mej drugim trdilo, da slovanska liturgija ni bila nikdar navadna v zapadni Istri. Ta, iz temeljite nevednosti in velike predrznosti izvirajoča kritika omejene interpelacije je izzvala pričujoči odgovor. Kanonik dr. Volarić dokazuje v tej brošurici z največjim znanstvenim aparatom, da je sveta stolica dovolila porabo slovanske liturgije (staroslovenski jezik in glagolske pismenke) slovanskemu narodu ne glede na to, kje ta narod biva, in to dovoljenje v poznejših časih samo omejila na tiste pokrajine, kjer se je slovanska liturgija udomačila in cele veke ohranila. Mej te pokrajine spada tudi zapadna Istra. Učeni pisatelj podpira to svojo trditev z neovrznimi, v vsakem oziru zgodovinsko in pravno podprtimi dokazi, a njegova knjižica ni samo velevažna zato, ker dokazuje, da po cerkvenih naredbah spada zapadna Istra mej pokrajine, kjer je slovanska liturgija običajna, zanimljiva je tudi zato, ker je v njej zbranega mnogo gradiva za rešitev tega prepornega vprašanja z ozirom na ostale jugoslovanske pokrajine. Gledé Istre bodo sedaj pač umolknilo latinizatorski lažičenjaki, a bode li Volarićev dokaz imel kaj praktičnega uspeha, to je, žal, vprašanje, na katero sedaj še ni moči povoljno odgovoriti.

— „Kmetovalca“ prinaša v št. 6. nastopno vsebino: Prvo spomladno opravilo čebelarjevo; — Kako se dene biku obroček v nos? — Predivo iz solnčnic; — Razne reči; — Vprašanja in odgovori; — Gospodarske novice; — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe. — Priloga „Vrtnar“ prinaša nastopno vsebino: Precepjenje črešenj; — Črni teloh; — Odstranjenje vej; — Uporaba jagod v domačem gospodarstvu; — Vrtnarske raznoterosti.

— „Vienac“, ta izborni hrvaški zabavni in poučni list, ki izhaja že 25. leto, prinaša v št. 13 nastopno vsebino: Krvave uspomene (epska pjesan); — Pričica o probodenem srcu (Iz primorskoga malogradskega života); — Cosmopolis, roman, napisal ga Paul Bourget; — Hrvatsko glumišče — (M. Š. in Stjepan Miletić); — U dolini ovoj suznoj (Miro ljub); — U našoj domovini prije trista godina (U spomen tristagodišnjice boja sisačkoga); — Listak.

— „Vatrogasac“, prinaša v št. 7. nastopno vsebino: Zanimivi pokusi vatrogasnih štrcaljaka u Valpovštini; — Nekaj o gasenju požarjev v mlinih; — Grof Rudolf Normann Ehrenfelski; — Osnova vatrogasnog reda za županiju Virovitičku; — Godina

vatrogasčeva života; — Lhvareva žrtva; — Iz vatrogasnih družtava; — Poviest dobrovoljnog vatrogasnog društva Karlovačkog; — Svaštice. — Pitanja i odgovori. — Pripisano.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 3. aprila. Poslanec Herold govoril danes o političnem položaju rekši, da se Čehi ne morejo z nikomur družiti, kdor ne pripozna drž. prava in ravnopravnosti.

Beligrad 4. aprila. Splošno se govori, da je nastala ministerska kriza. Oficijozni listi prerokajo to vest, češ, da je neosnovana.

Gent 4. aprila. Socijalisti sklenili, da začnejo splošen štrajk, ako ne obvelja obč. volilsko pravo. Na shodu bilo veliko tisoč socijalistov.

Rim 4. aprila. Pri srebrni poroki italijanske kraljevske dvojice zastopal bo ruskega carja veliki knez Vladimir.

Pariz 3. aprila. Méline ni mogel sestaviti ministerstva, ker nihče ni hotel prevzeti finančnega ministerstva. Carnot naročil Dupuy, da sestavi novo vlado.

Pariz 4. aprila. Ker Peytral ne mara prevzeti finančnega portfelja, odklonil Dupuy sestavo novega ministerstva.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Bekštanjanska posojilnica v Ločah** imela je v minulem sedmem upravnem letu 151.647 gld. 9½ kr. denarnega prometa, namreč 76.864 gld. 35 kr., dohodkov in istotoliko stroškov uštevši gotovino koncem leta z 1432 gld. 11 kr. Zadrudnikov bilo je koncem leta 327, kateri imajo v deležih 4440 gld. in s pripisano dividendom 5224 gld. 56 kr. na dobrem. Hranilnih vlog vložilo se je 14.806 gld. 70 kr., izplačalo pa 13.399 gld. 33 kr., in je njih stanje z obrestmi vred in z vložnim rezervnim fondom koncem 1892 leta 50.411 gld. 8½ kr., katere so vložene na 269 knjižicah. Stanje danih posojil znaša koncem leta 58.230 gld.; posojila dana so 274 zadrudnikom in sicer na menjice 52.979 gld. in na dolžna pisma 5251 gld., katera zadnja so vključena na zemljišča. Konte zgube in dobička zneso 633 gld. 16½ kr. Ako se odbije dovoljena nagrada 250 gld., ostane koncem leta 1892. čistega dobička 383 gld. 16½ kr., kateri se po sklepu občnega zbora pripise k rezervnemu fondu poprejšnjih let tako, da znaša koncem leta 1892. skupni rezervni fond 2126 gld. 16 kr. Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4¼%. Posojila dajejo se proti 6% na menjice in 5% na dolžna pisma samo zadrudnikom. Uradni dan: Nedelja in ponedeljek. Prošnje vsprejemajo se tudi druge dneve. Hranilne vloge, obresti in dividenda morejo se vzdigniti vsak uradni dan.

Listnica uredništva.

Gg. P. B. in S. P. v Kr. . . . Vi pišete: „Ako takoj ne natisnete najinega dopisa, potem jaz nisem več naročnik vašega lista in vam bom še nekega drugega naročnika odzvel in potem bova oba — „Slovenca“ naročila.“ Strašno! Obžalujemo le, da navzlic tej grožnji dopisa ne moremo objaviti, ker smo se prepričali, da se ne strinja z resnico in ker je poleg tega na sebi premalo zanimiv. Ako mislite, da vam daje naročnina tudi pravico, z neutemeljenimi dopisi zdražbo delati v svojem kraju, potem se pač motite. Poskusite tedaj slobodno s „Slovencem“, ako vam naša načela ne ugajajo. —

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati bolesi utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošljava to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (18—5)

Loterijske srečke 1. aprila.

V Linci: 21, 20, 57, 16, 10.
V Trstu: 39, 76, 34, 33, 37.

Tujci:

3. aprila.

Pri **Maličih**: Wriessnig, Hofman, Dohrs, Krause, Rauscher, Skodler z Dunaja — Schaschl, Ambrož iz Pulja. — Spritzer iz Brna. — Lovšin iz Ribnice. — Curier, Leban, Dauer iz Trsta — Schajer iz Kamnika.

Pri **Stonur**: Schmid, Tschinkl z Dunaja. — Lamer iz Monakovega. — Majdič, Drukar iz Kranja. — Riedl iz Kočevja. — Podgorski, Jenko, Stare iz Kamnika. — Ličan iz Hirske Bistrice. — Wiesthaler iz Maribora.

Pri **južnem kolodvoru**: Stojan, Zorc z Dunaja. — Mežan iz Gorice. — Brotan iz Beljaka.

Pri **bavarskem dvoru**: Riebel, Riedl iz Gradca.

Umrlji so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

31. marca: Marija Korenčič, mizarjeva žena, 59 let, srčna hita.

1. aprila: Franc Cerar, dninarjev sin, 20 mesecev, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. aprila	7. zjutraj	734.4 mm.	0.2° C	sl. sev.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	733.3 mm.	17.2° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	736.7 mm.	8.8° C	sl. vzh.	jasno	
2. aprila	7. zjutraj	739.3 mm.	4.6° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	740.4 mm.	12.0° C	m. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	741.8 mm.	5.8° C	brezv.	jasno	
3. aprila	7. zjutraj	742.4 mm.	0.2° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	740.2 mm.	14.0° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	740.0 mm.	5.8° C	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 8.7, 7.5 in 6.7° za 1.3° nad in 0.3° in 1.4° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 31. marca 1893.

			Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	465,380.000 gld.	(+ 24,395.000 gld.)	
Zaklad v gotovini	294,954.000 „	(+ 3,774.000 „)	
Portfelj	167,660.000 „	(+ 20,030.000 „)	
Lombard	21,406.000 „	(+ 969.000 „)	
Davka prosta bankovčna rezerva	32,245.000 „	(— 20.700 „)	
Drž. not v prometu	313,474.000 „	(— 962.000 „)	

Dunajska borza

dné 4. aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.75	98.85
Srebrna renta	98.60	98.70
Zlata renta	117.15	117.15
4% kronka renta	96.70	96.95
Akcije narodne banke	989.00	995.00
Kreditne akcije	358.40	356.60
London	121.35	121.55
Srebro	—	—
Napol.	9.65	9.66
C. kr. cekini	5.75	5.75
Nemške marke	59.37½	59.50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	148 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	198 „
Ogerska zlata renta 4%	115 „	75 „
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	129 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	120 „	25 „
Kreditne srečke	100 gld.	201 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „	—
Akcije anglo-avst. banke	200 „	160 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	277 „ —

Prisrčni „Z Bogom!“

vsem dragim prijateljem in znancem, od katerih nam ni bilo pri našem odhodu iz Ljubljane več mogoče osobno se posloviti.

V Ljubljani, dné 4. aprila 1893.

Obitelj Habit-ova.

(340)

MAGGIJEVA zabela za juhe

dobiva se v steklenicah že od 45 kr. naprej pri H. L. Wencel-u. (21)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoludne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.
„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 06 „ popoldne iz Kamnika.
„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12—70)